

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 24P/90/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8316207839
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 03. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Mária Sitárová
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2018:8316207839.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra sudkyňou Mgr. Máriou Sitárovou v právnej veci navrhovateľa - manžela: I. E., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom J., Z. hrdinov XXXX/X, t.č. bytom Y., E. 4, zastúpený JUDr. Annou Drugdovou, advokátkou so sídlom Humenné, Námestie slobody 25 proti manželke: B. E., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom J. č. 219, zastúpená JUDr. Ivanou Kochanskou, advokátkou so sídlom Nitra, Farská 33 o návrhu navrhovateľa na rozvod manželstva a úpravu pomerov manželov na čas po rozvode manželstva k maloletým deťom E.: N., nar. XX.XX.XXXX a A., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra, Štefánikova tr. 88, Nitra ako kolíznym opatrovníkom, takto

rozhodol:

Súd manželstvo navrhovateľa I. E., nar. XX.XX.XXXX a manželky B. E., rod. C., nar. XX.XX.XXXX, uzatvorené dňa XX.XX.XXXX v J., zapísané v knihe manželstiev Matričného úradu J. vo zväzku 31, ročník 2012, na strane 216, pod poradovým číslom 198 rozvádza.

Súd upravuje výkon rodičovských práv a povinností k maloletým deťom E.: N., nar. XX.XX.XXXX a A., nar. XX.XX.XXXX na čas po rozvode tak, že maloleté deti zveruje do osobnej starostlivosti matky a otca súd zaväzuje prispievať na každé dieťa výživným vo výške 100,- eur mesačne, ktoré je otec povinný platiť vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky, počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku.

Právo zastupovať maloleté deti a spravovať ich majetok majú obaja rodičia.

Súd upravuje styk otca s maloletým N. a A. tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletými deťmi v párnom týždni v kalendárnom roku v čase od piatka od 16.00 hod. do pondelka nasledujúceho týždňa do 8.00 hod., kedy si otec maloleté deti prevezme z predškolského a školského zariadenia. V prípade, ak sa tieto nezúčastnia vyučovania, tak z ich miesta bydliska. Otec je povinný maloleté deti po ukončení styku včas a riadne odovzdať. Matka je povinná maloleté deti na stretnutia s otcom včas a riadne pripraviť.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľ - manžel sa svojim návrhom doručeným dňa 25.8.2016 na Okresný súd Humenné domáhal rozvodu jeho manželstva s tým, že na čas po rozvode budú obe maloleté deti N. a A. zverené do jeho osobnej starostlivosti. Zároveň žiadal, aby súd upravil styk matky s maloletými deťmi každý nepárny víkend v kalendárnom roku od piatka od 18.00 hod. do nedele do 18.00 hod. ako aj polovicu školských prázdnin. Svoj návrh odôvodnil tým, že v ich manželstve bola narušená dôvera, narušené hodnoty rodiny, neoprávnený útek z domova, neprimeraná výchova detí, neopodstatnené nátlaky zo strany manželky k očakávaniu vyššieho finančného nároku z jeho strany a to aj s ohľadom na morálne rozdelenie manželstva a výchovu ich syna a dcéry. Zároveň žiadal aj pridelenie maloletých detí do jeho výchovy, nakoľko existuje preukázateľný dôvod nezodpovednosti matky pracovať a byť závislá na

príjme z výkonu práce, keďže deti netrpia chronickým nadštandardným ochorením. Zároveň si myslí, že správanie manželky vo výchove je neprimerané, nezodpovedné a ohrozuje výchovu detí.

2. Dňa 21.1.2016 bolo na Okresný súd Humenné doručené späťvzatie návrhu manžela na začatie konania a návrh na zastavenie konania s uvedením, že dôvodom späťvzatia návrhu je skutočnosť, že sa rozhodol obnoviť manželské spolužitie s manželkou v okrese Nitra, aby mal možnosť naďalej sa riadne starať o maloleté deti. Manželka svojim vyjadrením doručeným Okresnému súdu Humenné dňa 19.12.2016 vyjadrila nesúhlas so späťvzatím návrhu na rozvod manželstva. Následne bol spis odstúpený Okresným súdom Humenné z dôvodu miestnej nepríslušnosti na Okresný súd Nitra. Okresný súd Nitra pokračoval v konaní bez rozhodnutia o späťvzatí návrhu na zastavenie konania, nakoľko ak druhý z manželov vyjadrí k späťvzatiu návrhu na začatie konania o rozvod manželstva negatívne vyjadrenie a požaduje, aby sa v konaní pokračovalo, nie je možné ho zastaviť. Rozhodnutie o neúčinnosti späťvzatia súd nevydáva, lebo potreba jeho vydania z právnej normy nevyplýva (CMP, Veľké komentáre, nakladateľstvo C.H.BECK).

3. Manžel vypočutý ako účastník konania na pojednávaní uviedol, že čo sa týka príčin rozpadu ich manželstva, ku koncu viazla medzi nimi komunikácia. Podľa neho bolo ich manželstvo bežné, bol s manželkou spokojný, v rámci určitých situácií uňho vznikli také emócie, že nakoniec podal návrh na rozvod. Ten potom chcel zobrať späť, ale už to nebolo možné. Príčinou ich konfliktov bolo to, že im chýbali niekedy v lete 2016 finančné prostriedky, manželka poberala iba rodičovský príspevok. On vtedy pracoval v Čechách, kde skončil. Keď sa vrátil, tak jeho príjem bol podstatne nižší. Riešili či to bolo dobre načasované a vznikali kvôli tomu nezhody. Manželka navrhla aby išli bývať do Y., kde má ona lepšie zázemie, má tu svoju rodinu, mala by lepšie podmienky zamestnať sa, on to ale rezolútne odmietal, nechcel sa sťahovať. Následne sa manželka s deťmi odsťahovala. Potom aj on tiež riešil bývanie a prácu v Y.. Za deťmi chodieval každý druhý týždeň 500 km a keď chcel byť s deťmi, musel sa presťahovať. S deťmi sa stretával na základe dohody medzi ním a manželkou na niekoľko hodín v sobotu alebo v nedeľu vždy za jej prítomnosti. V auguste 2016 podával neodkladné opatrenie a začal sa stretávať s deťmi na základe uvedeného. Teraz od decembra mu manželka umožnila z vlastnej iniciatívy, že uňho môžu deti aj prespávať. Odvtedy ich mal na sobotu a nedeľu dva krát a jeden krát od piatka do nedele. Bol rád, keď mu to umožnila. Čas s deťmi trávil tak, že buď boli spolu doma alebo u príbuzných na P.. Tiež navštívili vianočné mestečko, detskú herňu alebo išli na nákupy. Deti v jeho domácnosti nemali žiadne problémy. Keď manželka večer zavolá ako sa deti majú, umožní jej rozhovor s nimi. Deti sa na striedavú starostlivosť nepýtali, pretože E. ani nevie čo to je, iba sa ich pýtal, či sa im uňho páči. N. sa pýtal, či by uňho nechcel zostať dlhšie, povedal, že áno samozrejme. On je rád aj za to čo má, pretože predtým s N. nemal žiadny kontakt približne od mája minulého roka. Čo sa týka tých odkazov čo mu manželka píše čo môžu deti jesť a čo nie, to je vždy rovnaké, to už pozná, jeho zaujímajú hlavne také veci ako majú brať a aké lieky. Potom keď sa idú učiť, tak si zase pozrie čo sa majú učiť. Aj naďalej býva v podnájme, kde platí 350 eur nájomné, jeho príjem je okolo 1.050 eur v hrubom, z toho si platí odvody 210 eur a 60 eur spláca hypotéku. Výživné platí po 100 eur tak, ako mu bolo určené súdom.

4. Právna zástupkyňa manžela uviedla, že čo sa týka úpravy práv a povinností k maloletým deťom, v pôvodnom návrhu otec žiadal zveriť obe deti do svojej osobnej starostlivosti. Vzhľadom na situáciu a okolnosti, ktoré sa odvtedy udiali, navrhujú deti zveriť do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, ktorá by sa realizovala v týždňových intervaloch. K odovzdávaniu a preberaniu detí by prichádzalo vždy v pondelok v MŠ alebo v ZŠ od 15.00 hod. s tým, že otec by mal deti takto v párnom týždni a matka v nepárnom. Pokiaľ deti nebudú prítomné v uvedenom zariadení, k odovzdávaniu a preberaniu bude prichádzať v mieste bydliska matky, aby to bolo jednoduchšie. Čo sa týka N., tak tento nemal problém po dlhšom odlúčení od otca sa s otcom aj učiť, otec deťom zabezpečuje prípravu stravy a všetko ostatné. Potom čo N. nastúpil do školy, otec prejavil záujem o kontakty so synom aspoň na pôde školy, čo sa aj zrealizovalo a tento kontakt mu bol umožnený dva krát do mesiaca. Následne prišlo k tomu stretnutiu, kde už N. u otca aj prespal. Otec má aj naďalej veľký záujem, aby sa mohol venovať príprave syna na vyučovanie, nevidia v súčasnej dobe žiadny dôvod, pre ktorý by nemohla byť nariadená striedavá osobná starostlivosť. Čo sa týka návštev otca s deťmi, ako uviedla matka, sekty, tak nie je to sekta, je to Apoštolská cirkev na Slovensku, riadne zaregistrovaná kresťanská cirkev. V rámci návštevy sa deti v nedeľu zúčastnili rôznych workshops a akcií, kde boli zvlášť aktivity pre deti a zvlášť pre dospelých. Deti tam chodia rady. Matka detí ich odtiaľ bez súhlasu otca a jeho vedomia vzala, otec nemal ako zistiť či sú deti s matkou a či sú v poriadku a preto volal políciu. Otec má právo vyhradené stretnutia s deťmi tráviť podľa svojho uváženia, podľa svojho presvedčenia, má právo vplývať na výchovu maloletých detí,

formovať ich svetonázor a až potom v neskoršom veku sa deti samy rozhodnú, ktorú vieru chcú uznávať, podľa čoho sa riadiť.

5. Právna zástupkyňa manžela v konečnom návrhu žiadala, aby súd manželstvo účastníkov konania rozviedol, nakoľko toto je trvalo a vážne rozvrátené a nie je predpoklad záchranu tohto manželstva. Pôvodne navrhovali striedavú osobnú starostlivosť, vzhľadom na správu kolízneho opatrovníka a s prihliadnutím k veku maloletých detí, ich terajšie záujmy, navrhujú aby boli deti zverené do osobnej starostlivosti matke s tým, že otec bude mať upravený styk s deťmi každý párny týždeň od štvrtka od 16.00 hod. do pondelka nepárneho týždňa do 8.00 hod. s tým, že otec deti prevezme a odovzdá v školskom a predškolskom zariadení. Výživné navrhujú určiť tak, ako bolo aj v konaní na čas do rozvodu po 100 eur na každé dieťa, nakoľko príjem otca sa od predchádzajúceho konania nezmenil. Otec má s deťmi preukázateľne dobrý vzťah, vie sa o ne postarať. Ani jedno tvrdenie matky, že by sa A. pomohovala alebo N. mal z otca strach sa nepreukázalo. Otec deťom chýba a čím širšia bude ich úprava styku s otcom, tým skôr otec zaujme v životoch detí také miesto, aké mu prináleží. Pokiaľ by neprišlo k širšej úprave styku, tak vzťah syna s otcom by mohol byť narušený a to vplyvom matky, pretože celkový postoj N. k otcovi vyplýva z postoja jeho matky. Do budúcnosti otec bude mať záujem na striedavej osobnej starostlivosti, pretože deťom vytvoril všetky podmienky na to, aby takáto starostlivosť mohla byť realizovaná. Preberanie a odovzdávanie v školskom zariadení navrhujú aj z dôvodu, aby prichádzalo medzi rodičmi čo najmenej k vzájomným konfliktom.

6. Manželka vypočutá ako účastníčka konania na pojednávaní uviedla, že problémy v manželstve boli aj v roku 2015, vtedy manžel sám navrhol poradňu. Problémy vznikali tak, ako manžel uviedol, kvôli financiám a vtedy išiel pracovať do Čiech. Ona zvažovala, že sa presťahujú do Y. už dlhšiu dobu, aj sa o tom rozprávali. Čo sa týka jeho súhlasu, tak on toto odmietal. Hádky vznikali kvôli financiám a vyvrcholilo to v lete finančnými problémami. Vtedy sa ona rozhodla, že odíde. Pokiaľ spolu žili, vždy sa muselo robiť iba po jeho. Svojej matke bol vždy k dispozícii, naproti tomu im ako rodine nie. Ona teraz s deťmi býva u svojej matky, dáva jej na bývanie 150 eur. Syn navštevuje 2. ročník ZŠ, dcéra navštevuje MŠ. Výdavky na deti sú na stravu, oblečenie, potreby do školy a škôlky. Dcéra kvôli zdravotnému stavu navštevuje škôlku - sanatórium, kde sa mesačne platí 40 eur. Obom deťom sa zvýšili výdavky v súvislosti so zdravotným stavom, nakoľko berú rôzne podporné lieky, vitamíny, čo im odporúčal lekár. Syn nechcel k otcovi chodiť od leta, ona ho aj povzbudzovala, aby to skúsil. Nakoniec išiel po tom, čo mu otec oznámil, že mu kúpil X-box. Deti u otca nechcú bývať dlhšie, no otcovi to nechcú povedať, aby sa nenahneval. Je pravdou, že otec sa so synom učí, ale nie postačujúco, stalo sa ale, že dovolil deťom piť studené a perlivé nápoje a syn potom pred operáciou krčných mandlí ochorel. Ona so striedavou starostlivosťou nesúhlasí, nakoľko sa nevie o deti sám postarať, deti ešte nie sú zvyknuté zostávať u otca, nebráni sa postupnému rozširovaniu styku. Ďalej manželka uviedla, že zmenila zamestnanie, nakoľko musela pracovať na dve zmeny, teraz má výhodnejšiu pracovnú dobu, ktorú jej vedia prispôbiť. Prvú výplatu mala 380 eur v čistom, jej príjem ale bude postupne vyšší, nakoľko je v skúšobnej dobe.

7. Právna zástupkyňa manželky uviedla, že čo sa týka rozvodu manželstva, s týmto súhlasia, myslí si, že v tomto smere nie je potrebné vykonávať ďalšie dokazovanie. Deti však navrhuje pre prípad rozvodu zveriť do osobnej starostlivosti matky s tým, že ich bude zastupovať a spravovať ich majetok. Úpravu styku otca s deťmi navrhujú každý druhý víkend od soboty od 9.00 hod. do nedele do 18.00 hod.

8. Právna zástupkyňa manželky v konečnom návrhu uviedla, že navrhuje manželstvo účastníkov konania rozviesť, deti zveriť do osobnej starostlivosti matky, ktorá ich bude zastupovať a spravovať ich majetok. Styk navrhujú upraviť v párnom kalendárnom týždni od piatku od 15.00 hod. do nedele do 18.00 hod., resp. sú ochotní pristúpiť aj na predĺženie styku s tým, že otec deti prevezme aj odovzdá v školskom zariadení. Výživné navrhujú určiť 200 eur na maloletého N. a 170 eur na maloletú A..

9. Kolízny opatrovník v konečnom návrhu uviedol, že pre prípad rozvodu navrhuje deti zveriť do osobnej starostlivosti matky. Otca zaviazat výživným vo výške 100 eur mesačne na každé dieťa a styk upraviť v párnom týždni od štvrtka od 16.00 hod. do pondelka do 8.00 hod., kedy otec bude deti preberať a odovzdávať v školskom zariadení.

10. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, oboznámil návrh, sobášny list, rodné listy maloletých detí, vyjadrenie PZ manželky k návrhu, komunikáciu medzi rodičmi, lekárske správy, prepúšťaciu správu ohľadne maloletého N., lekárske správy ohľadne maloletej A., potvrdenie

o pobyte, vyjadrenie manželky k vzdaniu sa nájomného bytu, žiadosť o prechod nájmu bytu, záznam o podaní vysvetlenia, pracovnú zmluvu, rozhodnutie o prijatí A. do MŠ, rozhodnutie o prijatí N. na ZŠ, oznámenie o návšteve turistického krúžku, späťvzatie návrhu, vyjadrenie matky a nesúhlas so späťvzatím, podanie matky a predloženie listinných dôkazov, zmluvu o nájme bytu, pracovnú zmluvu otca, vyjadrenie manžela k výzve súdu, podanie PZ manželky zo dňa 18.8.2017, žiadosť manžela, záverečnú správu z Familiam o.z., faktúry manžela, prehlásenie Službytu Nitra s.r.o., Mesta Nitra, pokladničné doklady k výdavkom na deti, oznámenie o podstatných veciach týkajúcich sa detí z hľadiska styku s otcom, hodnotenie maloletého N. zo ZŠ, pracovnú zmluvu manželky, faktúry, potvrdenie o príjme manželky, výpisy z účtov, konzultácie, pripojený spis OS Nitra sp. zn. 11P/370/2016, z neho rozhodnutie Okresného súdu Nitra čl. 272 a Krajského súdu v Nitre čl. 329 a zistil tento skutkový stav:

11. Manželstvo účastníkov konania bolo uzavreté dňa XX.XX.XXXX v J., z ktorého manželstva pochádzajú dve maloleté deti N., nar. XX.X.XXXX a A., nar. XX.X.XXXX. Podľa vyjadrenia manželov bolo ich manželstvo dobré približne do roku 2015 až 2016. Problémy v manželstve začali vznikáť prevažne kvôli financiám a následne aj kvôli rozdielnym názorom na miesto budúceho bydliska rodiny. Manželka videla možnosti zlepšenia situácie rodiny presťahovaním sa do miesta svojho súčasného bydliska, kde má rodičov, zázemie ale aj možnosti pracovného uplatnenia. Manžel zmenu bydliska rodiny zásadne odmietal. Následkom uvedeného manželia nežijú v spoločnej domácnosti od 5.7.2016, kedy matka spolu s maloletými deťmi opustila spoločnú domácnosť v J. a presťahovala sa do rodinného domu svojej matky. Dňa 18.1.2017 neodkladným opatrením č.k. 11P/370/2016-90 súd zamietol návrh matky, ktorým žiadala zverenie maloletých detí do jej osobnej starostlivosti a určenie výživného a na návrh otca dočasne upravil jeho styk s maloletými deťmi tak, že tento bol oprávnený stretávať sa s maloletými deťmi každú sobotu v párnom týždni v kalendárnom roku v čase od 9.00 hod. do 18.00 hod. bez prítomnosti matky maloletých detí. Voči predmetnému rozhodnutiu podal odvolanie otec maloletých detí, v ktorom žiadal upraviť styk počas víkendov od piatka od 10.00 hod. do nedele do 18.00 hod. a počas bežného týždňa v utorok a vo štvrtok od 15.00 hod. do 18.00 hod., prípadne, aby súd upravil jeho styk s deťmi na párnú sobotu v párnom týždni v čase od 9.00 hod. do 18.00 hod. a v nepárnu nedeľu v nepárnom týždni v čase od 9.00 hod. do 18.00 hod. a zároveň každý utorok a štvrtok od 15.00 hod. do 18.00 hod. Krajský súd v Nitre uznesením č.k. 6CoP/6/2017-14 zo dňa 15.3.2017 potvrdil neodkladné opatrenie prvostupňového súdu, ktorým bol dočasne upravený styk otca s maloletými deťmi. Dňa 21.8.2017 súd uznesením č.k. 11P/370/2016-233 zamietol návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadal rozšíriť svoj styk s maloletými deťmi, nakoľko otec už mal styk s deťmi zabezpečený formou neodkladného opatrenia, ktorý sa aj pravidelne realizoval. Voči predmetnému rozhodnutiu podal otec maloletých detí odvolanie. Odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie potvrdil.

12. Rozsudkom Okresného súdu Nitra č.k. 11P/370/2016-272 zo dňa 21.09.2017 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre č.k. 7CoP/3/2018-329 zo dňa 27.02.2018 boli maloleté deti E.: N., nar. XX.X.XXXX a A., nar. XX.XX.XXXX zverené do osobnej starostlivosti matke a otca súd zaviazal prispievať na výživu maloletého N. sumou vo výške 80 eur mesačne a na výživu maloletej A. sumou vo výške 80 eur mesačne za obdobie od 1.8.2016 do 31.5.2017 a od 1.6.2017 na každé maloleté dieťa výživným vo výške 100 eur mesačne. Zročné výživné súd otcovi povolil posplácať v pravidelných mesačných splátkach po 20 eur. Súd zároveň upravil aj styk otca s maloletým N. a A. tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletými deťmi v párnom týždni v kalendárnom roku v čase od piatka od 17.00 hod. do nedele do 17.00 hod. a každý týždeň v stredu v čase od 15.00 hod. do 17.00 hod. kedy si otec maloleté deti prevezme z predškolského a školského zariadenia. Ako vyplýva z odôvodnenia rozhodnutia prvostupňového a aj odvolacieho súdu v časti úpravy styku otca s maloletými deťmi, takto upravený styk bude zabezpečovať pravidelný kontakt otca s deťmi, čo bude mať pozitívny vplyv na zdravý psychický vývoj oboch maloletých detí.

13. Matka býva aj naďalej spolu s maloletými deťmi v rodinnom dome svojej matky, kde býva spolu s ňou a plnoletou neterou. Podmienky v tejto domácnosti sú pre zdravý psychický a fyzický vývin detí vyhovujúce. Matka prispieva mesačne na bývanie v domácnosti sumou 150 eur. Matka matky poberá dôchodok spolu vo výške 468,80 eura. Podľa vyjadrenia matky jej sestra prispieva ich matke na bývanie za svoju dcéru tiež sumou 150 eur. Matka poberá prídavky na dve deti na každé 23,68 eura. Matka poberala rodičovský príspevok na maloletú A. do júna 2016 vrátane. Od mesiaca júl 2016 bola matka nezamestnaná, pričom poberala dávku v nezamestnanosti vo výške 333,70 eura. Od 6.9.2016 bola matka zamestnaná v spoločnosti Grafton Recruitment Slovakia s.r.o. do 31.1.2017, kedy prešla do stavu užívateľského zamestnávateľa. V spoločnosti Grafton Slovakia s.r.o. dosahovala priemerný čistý mesačný príjem 466,49 eura. Následne u užívateľského zamestnávateľa BIA Plastic and Plating

Technology Slovakia s.r.o. dosahovala priemerný čistý mesačný príjem 459,01 eura. Od 6.6.2017 do 31.7.2018 bola maloletá A. posúdená rozhodnutím ÚPSVaR Nitra ako dieťa s dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom, ktorý si vyžaduje osobitnú starostlivosť s tým, že matka znovu poberá rodičovský príspevok, ktorý jej bol z týchto dôvodov priznaný. Od 25.5.2017 bola matka práceneschopná. Jej príjem bol vo forme nemocenských dávok vo výške 280, resp. 290 eur mesačne. V súčasnej dobe je matka zamestnaná od 1.11.2017 v Správe zariadení sociálnych služieb Nitra, kde dosiahla za prvý odpracovaný mesiac príjem 372,38 eura v čistom, za druhý odpracovaný mesiac 376,92 eura v čistom. Podľa vyjadrenia matky sa bude jej príjem postupne zvyšovať, no momentálne je ešte v skúšobnej dobe. Matka aj naďalej poberá rodičovský príspevok na maloletú A., čo spolu s prídavkami na obe maloleté deti činí mesačne 262,06 eura. Maloletý N. navštevuje 2. ročník ZŠ a maloletá A. navštevuje MŠ. Základné výdavky detí sú v zariadení na stravu, čo je cca. 25 eur u maloletého N., 28 eur u maloletej A.. Za školský klub N. matka uhrádza mesačne 10 eur, výdavky na lieky a podporné prostriedky na toto dieťa sú od 20 eur vyššie. U maloletej A. matka platí školné 15 eur. Aj s maloletou A. má matka zvýšené výdavky v súvislosti s jej zdravotným stavom. Podľa správy detského lekára v J. obidve maloleté deti sa liečia na ambulanciách alergológa, pneumológa a otolaryngológa, ich liečba si vyžaduje zvýšené mesačné finančné náklady. Podľa správy MUDr. P. V. zo dňa 20.2.2017, detskej lekárky maloletých detí z X., maloleté deti sú v jej starostlivosti od 1.8.2016, podľa zdravotnej dokumentácie obidve deti v roku 2015 prekonali v priemere jedenkrát mesačne respiračný infekť. U obidvoch detí navrhli odborní lekári kúpeľnú liečbu a maloleté deti pravidelne užívajú lieky. Podľa vyjadrenia matky sa výdavky na deti spojené s ich zdravotným stavom v poslednej dobe zvýšili a to vzhľadom k tomu, že deťom dokupuje na základe odporúčania lekára rôzne podporné lieky a vitamíny.

14. Otec býva od januára 2017 v Y. v podnájme, kde sa presťahoval z J. z dôvodu, aby bol bližšie k svojim maloletým deťom. Za podnájom mesačne platí 350 eur. Do januára 2017 otec býval v J., odkiaľ cestoval za maloletými deťmi minimálne jedenkrát do mesiaca. V súčasnom bydlisku má otec vytvorené vhodné podmienky na zabezpečovanie osobnej starostlivosti o maloleté deti počas realizácie jeho styku s nimi. V čase podania návrhu otec vykonával prácu ako SZČO pre spoločnosť VEZ, s.r.o. Humenné, kde dosiahol od júna 2016 do decembra 2016 (vyplatené v januári) príjem 6.896 eur v hrubom, čo činí mesačne 862 eur. Z uvedenej sumy otec odvádza odvody do poisťovni cca. 200 eur mesačne. Po presťahovaní sa do Y. si otec musel hľadať novú prácu a od 9.1.2017 sa zamestnal v spoločnosti Atin - CA s.r.o., kde dosiahol za mesiac január ako zamestnanec čistý príjem 402 eur a za mesiac február 50 eur. Otec u tohto zamestnávateľa pracoval do 26.2.2017, kedy z dôvodu nízkeho príjmu ukončil pracovný pomer a od 3.5.2017 znovu začal vykonávať prácu cez živnosť tentokrát pre spoločnosť Mewas s.r.o. Za prácu pre túto spoločnosť dosahuje za odpracované mesiace hrubý príjem 1.060 eur (v mesiacoch júl a august 2017 bol práceneschopný, preto bol jeho príjem iba 408 a 520 eur). Otec dosiahol za obdobie od októbra 2017 do februára 2018 vrátane hrubý príjem vo výške 5.174 eura, čo mesačne v priemere činí sumu 1.034,8 eura. Z uhradenej sumy si otec odvádza odvody do poisťovni cca. 210 eur mesačne. Otec má okrem uvedených výdavkov bežné výdavky na cestovné do práce, každodenné osobné potreby. Mesačne spláca hypotéku po 60 eur. Výživné na deti platí riadne po 100 eur mesačne na každé dieťa.

15. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra zo dňa 13.1.2017 (pripojený spis OS Nitra sp. zn. 11P/370/2016) vyplýva, že v domácnosti matky majú deti vytvorené vhodné podmienky pre zdravý psychický a fyzický vývin, majú dostatočný priestor na hru, učenie a pokojný spánok. Podľa vyjadrenia matky bývajú deti často choré, otec sa s deťmi stretáva každý druhý víkend v sobotu alebo v nedeľu v časovom intervale cca. 4 až 5 hodín za prítomnosti matky. Podľa vyjadrenia matky sa deti na stretnutia s otcom tešia, nebráni mu v stretávaní, avšak má výhrady voči správaniu sa otca k nej. V rámci opatrení boli rodičia maloletých detí zaradení do mediačného procesu. Zo správy mediačného procesu vyplýva, že rodičia detí nemali zhodu vo viacerých otázkach ohľadom starostlivosti o deti, avšak priebeh mediačného konania naznačoval, že rodičia budú v budúcnosti schopní sa na zásadných veciach ohľadom detí dohodnúť.

16. Z úvodnej správy Familiám o.z. zo dňa 19.6.2017 (pripojený spis OS Nitra sp. zn. 11P/370/2016) vyplýva, že na prvom stretnutí s otcom, ktorý bol s dcérou A. v mestskom parku v Y. bez maloletého N., ktorý nemal záujem o stretnutie s otcom, sa rozprávali o jeho vnímaní situácie. Rád by bol s oboma deťmi, keď syn nechcel ísť, venuje sa za určený rozsah styku aspoň dcére. Počas tohto stretnutia mal otec s dcérou výrazne neformálne pozitívny vzťah v otvorených interakciách. Okrem pozornosti k jej aktivitám v parku, aby si neublížila, spolu konverzovali "rečou dieťaťa", otec jej zabezpečoval aj fyziologické potreby, spontaneita dcéry bola zrejmá v jej reakciách na otca, v pozitívnych emočných prejavoch, otázkach aj

odpore, ktorý prejavovala, keď niečo v parku nemohla. Jej pozorovateľné formy správania boli k otcovi vzhľadom k jej veku výrazne pozitívne. Okrem samotnej interakcie otca s deťmi je dôležité, aby na stretnutí s otcom boli aj obe deti spolu a zažívali otca v spoločných aktivitách, nielen sprostredkovane. Otec je pravidelne v kontakte s dcérou A. a po dlhšom čase 4.6.2017 aj so synom N.. Toto stretnutie otec vnímal veľmi pozitívne. Ďalšiu určenú sobotu bol otec opäť iba s dcérou, v dôvodoch prečo syn nechcel ísť sa obaja rodičia rozchádzajú. Z doterajších rozhovorov a pozorovateľných foriem správania vnímajú proaktívne, aby sa otec ďalej intenzívne stretával s oboma deťmi, čomu matka podľa jej slov nebráni. Obom rodičom ponúkli okrem poradenských stretnutí aj účasť na styku otca s deťmi, aby mohli mimo detí facilitovať ich možné rodičovské nedorozumenia. Otec túto ponuku prijal, matka ju využije v prípade potreby.

17. Zo správy ZŠ R. C. Y. zo dňa 26.6.2017 (pripojený spis OS Nitra sp. zn. 11P/370/2016), podpísanej riaditeľkou uvedenej školy, vyplýva, že o situácii v rodine ich informovala matka maloletého pri zápise na ich školu. Raz ich navštívil otec dieťaťa, aby vysvetlil situáciu v rodine z jeho strany. Po čase prišiel aj so starou mamou dieťaťa z otcovej strany. Bez toho, aby upozornil vedenie školy alebo pedagogických zamestnancov, prišli na detské ihrisko počas činnosti školského klubu detí, kde sa stretli s maloletým a odovzdali mu darčeky. Vychovávateľka prišla upozorniť riaditeľku školy na uvedenú situáciu a keďže nechceli vyvolať žiadne problémy, nechala ich chvíľu na lavičke na školskom ihrisku a potom dobrovoľne odišli. Na to ju matka telefonicky upozornila, že otec má dovolený styk so synom iba v sobotu, čo aj písomne podložila a odvtedy neumožňujú stretnutie otca s maloletým v škole. Zo správy zo dňa 22.12.2017 vyplýva, že vychovávateľka žiaka v školskom klube detí bola s otcom maloletého v kontakte trikrát. Pri prvom stretnutí sa informoval na správanie syna v školskom klube. Ďalšie dve stretnutia boli so synom N., ktoré trvali približne 10 minút. Pri prvom stretnutí nechal otec darček, ktorý odovzdala matke. N. pri osobných stretnutiach s otcom nejavil záujem. Jedno stretnutie prebehlo v triede, syn sedel otcovi chrbtom, otec sa mu prihováral. Maloletý reagoval kývaním hlavy a vzal si od otca sladkosti. Druhé stretnutie prebehlo vonku na školskom ihrisku. N. reagoval tak, že otca iba pozdravil, na rozhovor s ním nereagoval, bol mu otočený chrbtom, opäť si vzal od otca sladkosti, ktoré potom rozdával aj deťom v triede.

18. Zo správy MŠ I. 3, Y. zo dňa 30.6.2017 (pripojený spis OS Nitra sp. zn. 11P/370/2016), podpísanej riaditeľkou uvedenej materskej školy, vyplýva, že matka maloletej poskytla zariadeniu právnu dokumentáciu, ktorá sa týkala styku dieťaťa s otcom, kde nebolo nikde písané, že otec dieťa môže navštevovať v materskej škole. Dňa 23.3.2017 o 14.00 hod. prišiel do zariadenia otec maloletej spolu so svojou matkou s tým, že prišiel navštíviť dcéru. Vzhľadom na to, že otec prišiel bez ohlásenia sa vopred, kontaktovala matku dieťaťa telefonicky, aby o návšteve vedela. Po olovrante sa otec s maloletou stretol, dieťa bolo bezprostredné, otcovi sa tešilo. Problém nastal po tom, čo otcovi oznámila, že kontaktovala matku a povedala jej o jeho návšteve. Tento sa veľmi rozčúľil s tým, že to nemala robiť, že ho tým veľmi sklamala. Neprimeraná reakcia a zvýšený hlas veľmi nepriaznivo pôsobili na maloletú v jeho náručí a ostatné deti, ako aj ďalších prichádzajúcich rodičov. Za tým prišla maloletú vyzdvihnúť z MŠ jej sesternica, ktorá mala podpísané matkou splnomocnenie na preberanie z MŠ, na ktorú otec maloletej reagoval rozčúlene a začali sa medzi sebou hádať, že on nesúhlasí, aby dieťa preberala. Po dohadovaní dieťa nakoniec uvedená osoba prebrala a odvieďla.

19. Z úradného záznamu spísaného na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra dňa 27.6.2017 (pripojený spis OS Nitra sp. zn. 11P/370/2016) vyplýva, že rodičia sa dostavili na oddelenie za účelom spísania rodičovskej dohody v časti úpravy styku otca s maloletými deťmi do pojednávania, ktoré je stanovené na 21.9.2017 a to tak, že otec sa bude stretávať s deťmi každý párny týždeň od piatku od 17.00 hod. do nedele do 17.00 hod. s tým, že si otec deti prevezme v mieste bydliska, prípadne po vzájomnej dohode rodičov na inom mieste.

20. Zo správy z pohovoru s maloletými deťmi vykonanej prostredníctvom kolízneho opatrovníka zo dňa 19.9.2017 (pripojený spis OS Nitra sp. zn. 11P/370/2016) vyplýva, že maloletá A. bola v čase pohovoru komunikatívna, bezprostredná, ale zároveň veľmi neposedná, pričom bolo veľmi náročné udržať jej pozornosť. Často svojmu bratovi skákala do reči a prerušovala tým jeho komunikáciu s nimi. Na maloletom N. bolo možné v priebehu pohovoru pozorovať mierne napätie. Maloletých detí sa spýtali, či sa s maminou doma rozprávali o tom, čo sa ich budú pýtať. Uviedli, že áno. Na otázku čo im mamina povedala, maloletý N. uviedol, že si už nepamätá, maloletá A. uviedla, že mamina im povedala, že majú povedať, že ocino je bezcitný a mamina je dobrá a ocino im zase povedal, že mamina je bezcitná.

Ďalej maloletá uviedla, že sa stretáva s ocinom, bola s ním aj túto sobotu celý deň, boli v Galante na kolotočoch a páčilo sa jej tam. Maloletého N. sa spýtali, či aj on nechce ísť s ocinom na kolotoče. Na to maloletý uviedol, že on nie je ako E., ktorá sa zapredala za kolotoče. Keď sa ho spýtali čo to slovo znamená, uviedol, že nie. Na ďalšiu otázku, kde toto slovo počul, či ho niekto pred ním povedal, uviedol, že to počul od maminy, ktorá sa takto vyjadrila na danú situáciu. Maloletý N. uviedol, že E. bola u ocina niekoľko krát aj na víkend, čo táto potvrdila, uviedla, že jej bolo u ocina dobre, boli sa spolu bicyklovať, na výlete v kaštieli a tiež v jaskyni. Tiež sa vyjadrila, že má ocina rada, chce k nemu chodiť, aj u neho prespávať. Maloletý N. na otázku prečo nebol u ocina uviedol, že keď má doma nejakú oslavu alebo tam má kamarátov, bude radšej doma. Na ďalšiu otázku či by nešiel k ocinovi, keď nebude mať žiadny program, uviedol, že nie, pretože k ocinovi chodiť nechce. Na dôvod, prečo nechce ísť k otcovi, maloletý N. najprv uviedol, že nevie, neskôr na ďalšie dotazovanie uviedol, že chce byť radšej stále s maminou. Na otázku či sa na otca za niečo hnevá, uviedol, že aj trochu áno. Následne maloletá A. uviedla, že ocino je zlý na maminu, pretože ju sotil, keď bola aj s N. u neho. Maloletý N. následne opísal situáciu, keď išli okolo bytu kde býva ocino. Jemu sa chcelo ísť na toaletu, tak mu zazvonili. Následne keď išiel k ocinovi dovnútra, ocino sotil maminu, pretože ju nechcel pustiť k nemu do bytu, pretože tam mal inú tetu. Na otázku či ju maloletý videl u ocina, uviedol, že nie, ale že tam bola cítiť ženská vôňa a že zvonka bolo vidieť, že sa na oknách pohli rolety. Keď chceli od maloletého vedieť ako zistil, že tam bola ženská vôňa, uviedol, že to hovorila mamina. Na otázku či bol ocino niekedy zlý aj ku nim, maloletý N. uviedol, že ešte keď bývali na východe, ocino bol nahneváný, lebo neposlúchali aj s E. a ocino mu hodil do hlavy banán, čo ho bolelo. Maloletá E. uviedla, že ocino k nim nebol zlý, kričal na nich iba keď neposlúchali, ale bol zlý na maminu a hádali sa, lebo ocino chcel zostať v J. a mamina chcela ísť bývať do Y.. Maloletý N. na položenú otázku uviedol, že ocino bol za ním dva krát v kúpeľoch. Prvý krát sa iba prechádzali po areály a druhý krát boli aj na túre, kde vyliezli skoro až na samý vrch, čo sa mu páčilo. Rozprávali sa spolu o hubách, ktoré pritom zbierali. Na otázku či má ocina rád uviedol, že trochu. Maloletý sa ďalej vyjadril, že bol rád, že ocino za ním prišiel, pretože mu tam bolo smutno a keď ocino odchádzal, tak aj plakal. Na opakovanú otázku prečo sa teda nechce s ocinom stretávať sa maloletý vyjadril, že ocino by im dával veľmi veľa sladkostí. Keď maloletému následne povedali, že tento mu určite nebude sladkosti nútiť a môže sa rozhodnúť, že si to nevezme, uviedol, že tak potom ich dá všetky E. a bude jej z toho zle. Maloletá A. spontánne uviedla, že ona vie, že sa rodičia už neľúbia, ale ich ľúbia. Maloletý aj naďalej trval na tom, že nechce s otcom stráviť víkend, že sa s ním nechce stretávať vôbec. Na otázku či by sa s ním nechcel porozprávať aspoň telefonicky, uviedol, že niekedy by sa s ním aj tak trochu chcel porozprávať, ale mamina mu nedvíha telefón.

21. Z priebežnej správy o priebehu spolupráci Familiam o.z. zo dňa 20.9.2017 (pripojený spis OS Nitra sp. zn. 11P/370/2016) súd zistil, že otec vníma matkinu prípravu detí, najmä syna N. na stretnutia s otcom ako nedostatočnú. Najčastejší dôvod, že otec na styk dostane od matky pripravenú iba dcéru je, že N. nechce s otcom ísť, má iný program, ktorému sa venuje. Otec dokáže deťom zabezpečiť aktívny program bez pasívneho trávenia času a rovnako plnohodnotne zabezpečoval aj fyziologické potreby detí. Matka prípravu detí na styk s otcom vníma ako primeranú a pri nezájme syna ísť s otcom ho nenúti, necháva to na jeho rozhodnutí. Medzi rodičmi vznikajú komunikačné šumy, ktoré vychádzajú z ich nedostatočnej komunikácie a aj vzájomnej miery nedôvery. S oboma rodičmi odkomunikovali základný predpoklad pozitívneho rozvoja vzťahov detí k rodičom - aby rodič pred deťmi neriešil a nekomentoval správanie druhého rodiča. Podobné situácie k obom deťom navrhli riešiť spoločným mediačným stretnutím, otec ponuku prijal, matka ju vníma ako nepotrebnú. Rovnako obom rodičom ponúkli prítomnosť pri preberaní a odovzdávaní detí, s čím otec súhlasil, matka nie. V ďalšom období spolupráce budú motivovať rodičov k uvedeným ponukám, ktoré vnímajú ako konštruktívny predpoklad posilňovania pozitívnych väzieb oboch rodičov k deťom.

22. Zo záverečnej správy o priebehu spolupráci Familiam o.z. zo dňa 15.12.2017 súd zistil, že odporúčanie uvedeného subjektu je aby obe deti mali s oboma rodičmi intenzívny kontakt. Z ich pohľadu matka zabezpečuje deťom všetky vývinové a výchovné potreby v sociálne podnetnom prostredí. Otec rovnako má záujem intenzívne participovať na výchove detí a zabezpečovaní starostlivosti o nich, k čomu má potrebné zručnosti.

23. Zo správy kolízneho opatrovníka zo dňa 13.3.2018 vyplýva, že rodičia sa zúčastnili psychologických konzultácií na referáte poradensko-psychologických služieb a to dňa 24.1.2018, dňa 7.2.2018 bola realizovaná spoločná konzultácia, ktorej sa zúčastnili aj maloleté deti za účelom odpozorovania ich vzťahu k otcovi a ďalšie stretnutie s rodičmi sa uskutočnilo dňa 9.3.2018, ktoré bolo zamerané na

vyhodnotenie funkčnosti predĺžených víkendov. Dňa 7.2.2018 sa ako prvý dostavil otec detí, pri príchode detí im išiel v ústrety, obidve deti objal a pobožkal a následne všetci spoločne vošli do pracovne. S maloletými deťmi sa otec rozprával o ich záujmoch v škole, prítomná bola aj matka maloletých detí. Následne bola matka požiadaná, aby mohol byť odpozorovaný kontakt s deťmi bez jej prítomnosti, čo táto akceptovala. Po krátkom čase si maloletá A. presadla otcovi do lona, kde zostala po celý čas rozhovoru. Maloletá A. sa vyjadrovala spontánne a bez zábran, hovorila, že k otcovi chodí rada, má u neho izbu plnú hračiek, kde sa otec s ňou hrá a venuje sa jej. Spolu s otcom boli aj na turistike, v lete išli na P., kedy ju otec niesol na pleciah, lebo nevládala a N. túru dobre zvládol. Boli sa tiež kúpať vo wellness. Maloletý N. sa ku kontaktu s otcom vyjadril v zmysle, že k otcovi niekedy išiel a niekedy sa mu nechcelo. Jeho matka na to reagovala tým, že ak chce, nech ide a ak nie, tak nemusí. On sám nemá predstavu ako dlho by mohol u otca tráviť čas, myslí si to, čo povedala aj mama, že každý druhý víkend. Počas rozhovoru sa otec k synovi viac krát naklonil, pohladil ho po vlasoch alebo po kolene. Povedal mu, že ho má rád a chcel by, aby k nemu chodil, že mu veľmi chýba. Spýtal sa, či by chcel k nemu prísť a syn súhlasil, že tento víkend pôjde. Na otázku či by chcel zostať u otca aj na dlhšie obdobie, maloletý súhlasil. Rodičom navrhli alternatívu, že by si otec bral deti v piatok poobede zo ZŠ a MŠ a následne ich tam v pondelok ráno odovzdal. Otec by tak mal možnosť preukázať svoje rodičovské zručnosti a schopnosti postarať sa o deti na dlhšie obdobie vrátane prípravy N. na vyučovanie. Zároveň by sa predišlo osobnému stretávaniu rodičov a k vzniku prípadných konfliktných situácií a vylúčila by sa tak možnosť vplyvu matky na maloletého N. a jeho pripútanosť k domácejmu prostrediu a k činnosti, ktorá by ho mohla ovplyvniť pri rozhodovaní sa, či k otcovi pôjde. Čo sa týka striedavej osobnej starostlivosti, v tomto prípade je nutná postupnosť pri rozvíjaní kontaktov s maloletými deťmi, čo však nevyklučuje možnosť takejto starostlivosti do budúcnosti, keď budú na to maloleté deti pripravené. Otec ich vysvetlenie akceptoval, matka brala predĺžené víkendy ako lepšiu alternatívu ako kontakty počas týždňa. B. sa dohodli, že rozšírený víkend si začnú skúšať od 9.2.2018 s tým, že 9.3.2018 na ďalšom stretnutí situáciu aj spoločne s deťmi prehodnotia. Matka na uvedené stretnutie deti neprivedla. Otec prejavil spokojnosť s predĺženými víkendami. Okrem víkendov matka dala dcéru k otcovi na dva dni keď bola dcéra chorá. Počas dňa sa vtedy o dieťa postarala matka otca a otec následne po práci. Matka uviedla, že deti prišli od otca v poriadku a vyjadrili sa, že im u otca bolo dobre. Otec však niektoré jej pokyny nerešpektoval a nedopadla dobre ani domáca úloha syna, z ktorej mal dostať trojku. Tiež sa jej nepáčilo, že otec zobral deti na stretnutie, ktoré sa nieslo v kresťanskom duchu, no nie podľa predstáv matky. V závere správy kolízneho opatrovníka je uvedené, že je potrebné upriamiť pozornosť najmä na potreby maloletých detí, v ktorých záujme je rozvíjať vzťah s oboma rodičmi. Deťom je kontakt s otcom vzácny, nakoľko dlhodobo absentoval a poskytuje im nové podnety a zážitky. Je v záujme maloletých detí zaangažovať otca do ich výchovy a starostlivosti vo väčšej miere, nakoľko rola otca je u maloletých detí nenahraditeľná najmä pri budovaní rešpektu a disciplíny. Vzhľadom k uvedenému navrhujú upraviť styk otca s deťmi každý párný štvrtok poobede do pondelka rána s tým, že otec bude deti preberať aj odovzdávať v predškolskom a školskom zariadení.

24. Podľa § 100 Zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok, s konaním o rozvod manželstva je spojené konanie o úpravu pomerov manželov k ich maloletým deťom na čas po rozvode.

25. Podľa § 18 Zákona o rodine č. 36/2005 Z. z. /ďalej len Zákon o rodine/, manželia sú si v manželstve rovní v právach a povinnostiach. Sú povinní žiť spolu, byť si verní, vzájomne rešpektovať svoju dôstojnosť, pomáhať si, starať sa spoločne o deti a vytvárať zdravé rodinné prostredie.

26. Podľa § 23 ods. 1 Zákona o rodine, súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia.

27. Podľa § 23 ods. 2 Zákona o rodine, súd zisťuje príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvratu vzťahov medzi manželmi, a pri rozhodovaní o rozvode na ne prihliada. Súd pri rozhodovaní o rozvode vždy prihliadne na záujem maloletých detí.

28. Podľa § 23 ods. 3 Zákona o rodine, súd pri posudzovaní miery rozvratu vzťahov medzi manželmi prihliada na porušenie povinností manželov podľa § 18 a 19.

29. Podľa § 24 ods. 1 Zákona o rodine, v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode,

najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

30. Podľa § 24 ods. 2 Zákona o rodine, ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto lepšie zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa.

31. Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

32. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

33. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností a možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

34. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

35. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča, súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

36. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

37. Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

38. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

39. Podľa § 25 ods. 1 Zákona o rodine č. 36/2005 Z. z., rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode.

40. Podľa § 25 ods. 2 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

41. Podľa § 25 ods. 3 Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd obmedzí styk maloletého dieťaťa s rodičom alebo zakáže styk maloletého dieťaťa s rodičom, ak nie je možné zabezpečiť záujem maloletého dieťaťa obmedzením styku maloletého dieťaťa s rodičom.

42. Podľa § 25 ods. 4 Zákona o rodine, ak jeden z rodičov opakovane bezdôvodne a zámerne neumožňuje druhému rodičovi styk s maloletým dieťaťom upravený podľa odseku 1 alebo 2, súd môže na návrh niektorého z rodičov zmeniť rozhodnutie o osobnej starostlivosti.

43. Podľa § 24 ods. 5 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov dbá na právo toho rodiča, ktorému nebude maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati. Rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, môže sa práva na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati domáhať na súde.

44. Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že vzťahy medzi účastníkmi konania sú tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo si neplní svoj spoločenský účel. Manželia spolu nežijú od 5.7.2016, manželstvo nevytvára harmonické a trvalé životné spoločenstvo, ktoré by zabezpečilo riadnu výchovu maloletého dieťaťa. Rozvrat predmetného manželstva sa vzhľadom na jeho dĺžku a intenzitu narušenia vzťahov javí ako nenapraviteľný, a zo strany ani jedného z manželov nie je preto možné očakávať obnovenie manželského spolužitia. Keďže manželstvo si nemôže v ďalšom plniť svoj účel a vytvárať tak harmonické a trvalé životné spoločenstvo zabezpečujúce riadnu výchovu maloletých detí, pričom obaja účastníci konania s rozvodom manželstva súhlasili, súd návrhu navrhovateľa vyhovel a predmetné manželstvo rozviedol. Súd súčasne upravil pomery rodičov na čas po rozvode manželstva k maloletým deťom, pochádzajúcim z predmetného manželstva tak, že obe maloleté deti zveril do osobnej starostlivosti matky. S takouto úpravou osobnej starostlivosti o maloleté dieťa súhlasil v konečnom návrhu aj otec detí a tiež kolízny opatrovník. V starostlivosti matky neboli zistené žiadne nedostatky, matka zabezpečuje osobnú starostlivosť o maloleté deti dlhodobo riadne.

45. Pri zverení maloletých detí do osobnej starostlivosti matky, rozhodol súd súčasne aj o výške výživného zo strany otca. Pri určovaní výšky výživného vychádzal z veku a odôvodnených potrieb oboch maloletých detí ako aj z možností a schopností oboch ich rodičov. Rodičia maloletých detí sú stále manželia, v čase podania návrhu už nežili v spoločnej domácnosti. Pri určovaní výšky výživného súd prihliadal aj na zvýšené potreby maloletých detí, ktoré súvisia s ich zhoršeným zdravotným stavom, viacerými diagnózami, ktorými deti trpia a tým aj finančnou náročnosťou spojenou s doplatkami za lieky, vitamíny, podporné prostriedky ako aj liečebnými pobytmi. Pri určovaní výšky výživného súd vychádzal z príjmov a výdavkov rodičov a preto určil otcovi vyživovaciu povinnosť vo výške 100 eur mesačne (tak ako aj v konaní o úpravu práv a povinností rodičov k maloletým deťom na čas do rozvodu manželstva). Pri určovaní výšky výživného súd vychádzal z príjmu otca, ktorý je v súčasnej dobe tento schopný dosahovať s tým, že od jeho hrubého príjmu odrátal nevyhnutné výdavky a to odvody do sociálnej a zdravotnej poisťovne ako aj nevyhnutné výdavky na zabezpečenie súčasného bývania v podnájme. Z tohto príjmu súd zaviazal otca na platenie výživného po 100 eur mesačne na každé dieťa, ktorá suma je vyššie uvedeným skutočnostiam primeraná. Pomernú časť výdavkov maloletých detí matka uhradza okrem svojho príjmu aj z prídavkov na deti, ktoré poberá a v súčasnej dobe aj z rodičovského príspevku, ktorý jej bol priznaný na maloletú A..

46. Keďže súd zveril maloleté deti do osobnej starostlivosti matky, rozhodol súčasne aj o úprave styku otca s maloletými deťmi, nakoľko sa rodičia ohľadne styku otca s deťmi nevedeli dohodnúť a styk žiadali upraviť. Súd pri upravovaní styku otca s maloletou A. a N. prihliadol najmä na skutočnosť, že styk rodiča s maloletým dieťaťom je jedným z mála prostriedkov, ktorým sa má druhý rodič možnosť podieľať na výchove svojho maloletého dieťaťa, na rozvoji jeho osobnosti, a ktorý slúži k upevňovaniu vzájomných citových väzieb. Preto je úprava styku otca s maloletým dieťaťom v čo najširšej miere v záujme maloletého dieťaťa, ktorý rešpektuje zároveň právo dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu a citových väzieb k obidvom rodičom. Doposiaľ sa styk otca s maloletými deťmi realizoval v intencióch rozhodnutia Okresného súdu Nitra č.k. 11P/370/2016-272, ktoré rozhodnutie bolo napadnuté odvolaním a následne potvrdené ako správne rozhodnutím Krajského súdu v Nitre č.k. 7CoP/3/2018-329 zo dňa 27.2.2018. Súd upravil styk na čas po rozvode približne v rovnakom rozsahu ako v uvedenom rozhodnutí. Takáto štandardná úprava zabezpečí obom maloletým deťom upevňovanie a prehľbovanie citových väzieb k svojmu otcovi. Súd oproti pôvodnej úprave styku na čas do rozvodu manželstva rozšíril styk otca s maloletými deťmi až do pondelka rána, kedy tento obe maloleté deti odovzdá do školského, prípadne predškolského zariadenia. Zároveň ale vypustil úpravu styku počas bežného týždňa v stredu, nakoľko takáto úprava nevyhovovala ani rodičom, ani maloletým deťom a ani jeden z rodičov o úpravu styku s maloletými deťmi počas bežného týždňa nežiadal. Takto upraveným stykom sa bude môcť otec podieľať

u maloletého N. aj na zabezpečovaní prípravy na školské vyučovanie s tým, že dieťa bude od piatka do pondelka iba v jeho starostlivosti a následne bude možné túto starostlivosť vyhodnotiť v tom zmysle, či bola jeho matkou spochybňovaná príprava so synom do školy dostatočná alebo nie. Súd nepovažoval za dôvodné upraviť styk už od štvrtka, nakoľko od rozhodnutia odvolacieho súdu vo veci úpravy styku otca s maloletými deťmi uplynula iba doba cca. jedného mesiaca a preto musí aj naďalej postačovať rozsah styku tak, ako bol tento potvrdený rozhodnutím odvolacieho súdu. Z vykonaného dokazovania je zrejmé, že otec svoje deti má rád, kvôli svojim deťom sa presťahoval z miesta pôvodného pobytu - z J. do Y., potom čo ich matka odvieďla žiť z miesta obvyklého pobytu takmer 400 km do obce J.. Pravidelný a kvalitný kontakt detí so svojim druhým rodičom je prvoradou potrebou všetkých maloletých detí, v prípade, ak sú medzi nimi vytvorené citové väzby a rodič má záujem o takéto spolupôsobenie pri výchove maloletého dieťaťa. Úpravou styku otca s maloletými deťmi bude zároveň aj zachovaný kontakt detí s rodinou otca, so svojimi starými rodičmi a ďalšími príbuznými z otcovej strany. Iba takýmto spôsobom môže byť zabezpečený ďalší zdravý psychický vývoj oboch maloletých detí. V súčasnej dobe je z hľadiska ďalšieho zdravého psychického vývoja detí veľmi dôležité, aby sa rodičia maloletých detí správali voči sebe navzájom korektne, aby pri vzájomných kontaktoch neneurotizovali maloleté deti napätou atmosférou, vzájomnými invetivami, robením si schválností, nakoľko takéto pravidelné konanie rodičov môže do budúcnosti zhoršiť a aj nenávratne poškodiť psychický stav ich spoločných detí. Rodičia by sa mali v prítomnosti maloletých detí vyvarovať komentovania starostlivosti druhého rodiča o maloleté deti, mali by obe svoje maloleté deti viesť k úcte voči druhému rodičovi, v opačnom prípade budú mať deti ambivalentné pocity a aj napriek tomu, že majú oboch svojich rodičov rady, budú musieť skrývať svoje city voči jednému rodičovi pred druhým rodičom.

47. O trovách konania súd rozhodol tak, že nárok na ich náhradu v zmysle ustanovenia § 52 Zákona č. 161/2015 Z.z. (Civilný mimosporový poriadok) žiadnemu z účastníkov nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Podľa § 363 CSP v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 ods. 1 CMP odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní to, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na výkon exekúcie podľa osobitného zákona.